

NEDUMERIRI

Cu riscul că și va repeta declarările conform cărții își dăruiește că nu se pot declara fără argumente și fără nici un răspuns la argumentele altora. Nici voi referi din nou nu îl cunosc Eugen Simion. Si assume la articolul d-sa din *Romania literară*, nr. 22/1991, intitulat *Poetica scriitorilor*, asadar abordând o temă ce nu poate lăsa indiferent: După cum nu ne poate lăsa indiferent nici poza actorului, care, pentru a spune lucrurile pe nume, face gafe, adăugind la cele vechi altele noi. Nu intenționează să apară în confruntări G. Dimișanu și Alex. Stefanescu, întrucât ei vor fi, fără îndoială, să se apere singuri. Recomandă totuși, cu surpriză, alinearea d-lui E. Simion într-o exprimare defel academică, ce nu de natură să favorizeze. În gura flinței sale

solemnă, ca o incarnare a principiilor de tot soiul, sună ciudat vocabul precum „obraznicia” (dint. Alex. Stefanescu), „simecherea populistică” (la sfârșit). Acum, una din două. Ori mai timorat critic de stat, calificativele (înăsări) comentariul acestuia pe care îl are în vedere de E. Simion și într-o totală urmă și suficient de convingătoare, ori dă. E. Simion sustine pe totă căile că „apoalitismul” scriitorilor români, la ora actuală, cît se poate de firesc, de stimabil. Iși rezumă

teza chiar pe o „vorbă teribilă” a lui Valéry despre politică, „stînta care te impiedică să te ocupă de treburile importante”, vorba pe care o și subliniază. Toate bune, numai că numai că se îscăcează într-o problemă: de ce impune criticii altora o normă pe care a nescosită singur, cu brăț? Nu îl s-a părat blamabilă politica atunci cînd, în virtutea ei, a crezut că poate obținând un secur de depusit? Or în constatăția sa olimpiană, crede că poate beneficia de drepturi ce nu îl se cunvin celor mici, potrivit dictionarului *Quod licet iovi, non licet bebi?*

In al doilea rînd, dă. Eugen Simion se relevă a fi un insuflare sensibil. Inzestrat cu o sensibilitate... politică. Amințirea regimului totalitar îl produce o alegorie politică deosebit de legătură cu o viziune de către scriitorii pentru o „veritabilă democrație” (ghilimelele peatorilor sint ale d-sa) și exprimă, pe primul loc, un ideal democratic de neconcepție, pentru noi, moritorii de rînd. Îl pare purtată cu „idei și menitență” care îvoia „intoleranță proletaristă”. Mai mult, este indignat de afirmația lui Alex. Stefanescu, care sustine că „mai important decât ce a făcut un scriitor (în trecut) este ce face acum”. Desigur, dă. E. Simion nu fă-

GHEORGHE GRIGURU

VITRINA

N. STEINHARDT — JURNALUL FERICIRII, Editura „Dacia”, 1991

Jurnalul lui Steinhardt este, să zicem așa, un jurnal *a posteriori*, cîci este scris după iesirea din închișoare a autorului. El are, înainte de toate, meritul de a ne restituîn interesele adincăi cu cîntărîndul *fericeire* (ca stare ce î se revelează autorului în mod paradoxal, în închisoare): fericeirea cunoașterii și a dărurilor dezinteresate, către ceilalți, din această cunoaștere, și fericeirea credinței, pe care agnosticul Steinhardt o descopare în închișoare.

ISMAIL KADARE — APRILIE SPULBERAT, Editura „Univers”, 1990

Dintre scrierile celor mai renomati prozatori albanezi sunt publicate în acest volum patru: „KONSTANTIN SI DORUNTINA” este o reevaluare a unei balade omonime medievale, într-o narativă saturată de mitologie; „APRILIE SPULBERAT” este relatarea din multiple șeniguri de vedere a unei arhaice culegeri de legături și norme descrise care nu s-au mai întors.

DORA MEZDREA

tății medievale albaneze, care se numește kanun; „MESAGERUL TRISTEȚII” este o povestire cu implicări etico-religioase adincă, în care autorul urmărește cu aplicării naturalistă transformările personajului său: „COMISIA SERBĂRII” reînvie istoria slăvitorul de secol al XVII-lea cu mijloacele susvenitului.

DIMITRIE CUCLIN — TEORIA NEUMURIRII, Editura Porto-Franco, 1990

Din opera filozofică înedită a compozitorului și esteticianului Cuclin, apare astăzi prima lucrare, terminată în 1931, în plin așalt al neopositivismului Cercului vienez, în care autorul încearcă o reabilitare a metafizicii ca singura disciplină ce poate răspunde întrebărilor și dezlegă „Tainele” universului, la care stîntele pozitive nu pot oferi un răspuns.

ELENA SIUPIUR — SIBERIA DUS-INTORS, 73 DE RUBLE, Editura „Anima”, 1991

Cartea cuprinde rememorarea — care fiind făcută la persoana I. Are un plus de dramatică — a tragediei unei familii basarabene, deportată în lagărul Sibérii — un drum care în mod normal costă 73 de ruble, dar, în acest caz, nu poate fi echivalent în bani pentru că prețul lui este însăși viața. Supraviețuitorii acestui cosmar nu și pot stăpîni sentimentul de culpabilitate de a nu fi putut face nimic pentru cei care nu s-au mai întors.

DORA MEZDREA

MUZICA ROTATIVELOR

nățărău!), am dreptul, după ce îi-am predat „socialismul științific”, să-ți explic drepturile omului, am dreptul, după ce am dus de ripă această (a- ră, să-ți vorbesc despre *Vatra* și însăși viața). Supraviețuitorii acestui cosmar nu și pot stăpîni sentimentul de culpabilitate de a nu fi putut face nimic pentru cei care nu s-au mai întors.

■ Emoționant, admirabil, numărul 3 (12) al revistei și bine *Euphorion* dedicat poetului Mircea Ivănescu. Căld omagiu adus de criticul Dan C. Mihăilescu: „Nu, nu se poate scrie despre Mircea Ivănescu. Să... nici nu-i merităm pe Mircea Ivănescu, existența lui și un lux incredibil pentru vremea săracie noastră! Cel mai elocvent lucru spus despre el este însăși tăcerea care-l încocăjă. El este chiar această stufoasă tăcere, supravorbitoare: torsul pisicii, sonniferă magie, de inger diabolic, imbinare etans-monoegală, esatic refuz și orientare directă, privire invariabil retrăsă, psyché somnambul.”

■ Din editorialul revistei jeneze *Dialog* (nr. 140, aprilie-mai a.c.) — una dintre cele mai elevate publicații românești — inițiată „A merge în Văhia...”, deci, cite ceva despre noile de consens: „Cuvîntul arăta arătătorul puternic de a vedea societatea românească adomă turmele, miscându-se greoi sub poruncă pastoralor. Modelul acesta de societate apartine unui trecut îndepărtat, dar revîrtemit încă din vîrstă, care și-a făcut violent în zilele noastre, expresia cea mai fidelă a apropierei sociale civile românești de Evul Mediu fiind alergerie de la 29 mai anul trecut, în care mentalitatea de turmă a primat supraconstinență politică”. Cîță depărțire de spiritul românesc, aşa cum îl definea Mircea Vulcănescu, prezent în mai multe din paginile *Dialog-ului*.

SEVER

ROZA VÎNTURILOR
Din poezia Sloveniei

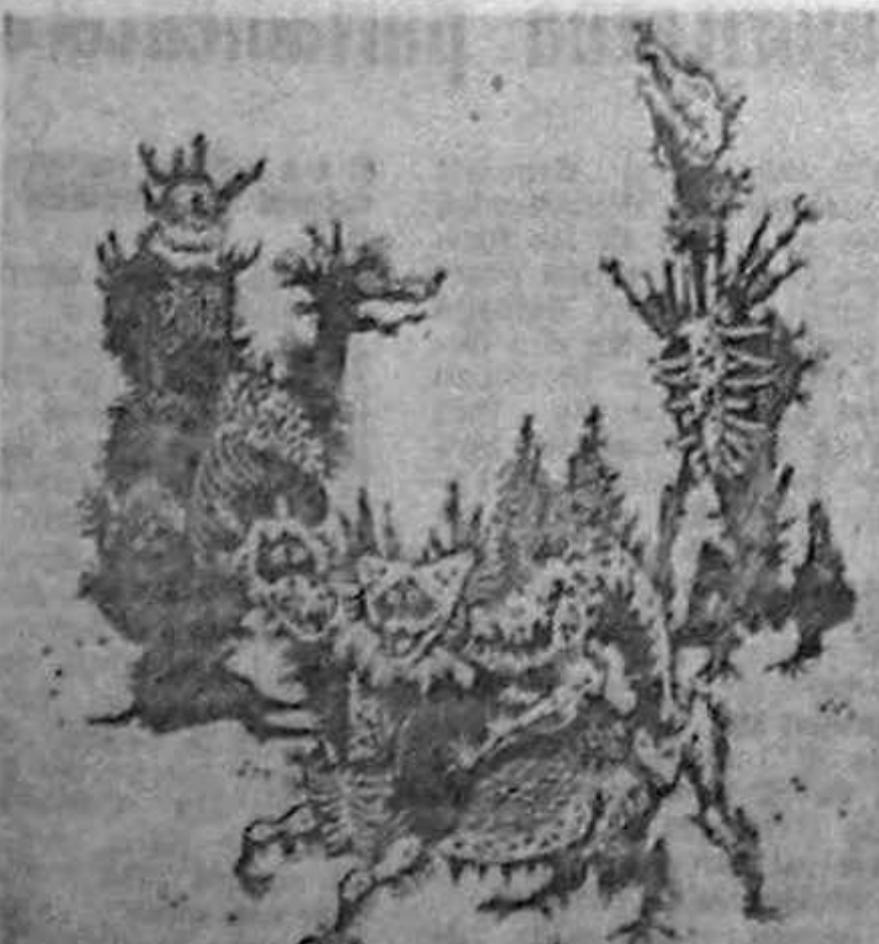
EDWARD KOCEK

Obiecte

pierdut în visare
un copil cintă din muzică
deodată cerul se clătină
acoperisurile caselor se îndoiesc
usile se dau la o parte
treptele topăie primăprejur
copaci încep să-alerge
toate ar vrea să-o ia spre tibet

trătă aceste obiecte cu îngăduință
sau avizirile-le în groapa de gunoi
bărbații ostenuți vin seara acasă
poartă pe umăr securi luctuoare
nu există obiecte pierdute
nu există obiecte găsite
există doar obiecte metamorfozate

cărți năvălăsc în capetele noastre
cule se cufundă în cruci de cimitir
pădării boierești sunt prefațe-n sperletoare
această lume-a obiectelor
pe drumul lor către cer

France Mihalič (Slovenia) : gravură

LOJZE KRAKAR

Cum o duce un iepuraș

Ce cîstigă un iepuraș
pentru un asemenea verde
cîntec de aprilie
dedică rouă scîldip pe
trifolul fraged?

Cîstigă:
o sută de frunze cu patru
foli

Cîstigă și o mie de perle
scriptoriște
pentru tinerile femeișori
cu codita încovoiată
și liberă păsune în trifolul
aprilie —

pină trece un om, un cîine
sau un corp tipind precum
un jandarm.

O iepurasule, iepurasule,
numește-mă adresa
redactiel,
numește-mă și numele
redactorului
ca să cîstig și eu nicaîva
soare
într-o asemenea dimineață
de aprilie
fără cîini și fără osmeni
și corbul.

In românește de ION OCISOR

Dreptatea
LITERARĂ

ANATOLIE PANIS

Cinci curcani

spargă capul, să-l atace. Pe-
tră asta va trebui să-l învățăm!

— Ce să-nvețe un curcan?

— Nu ti-am spus? Să-l ar-
tace pe Academician. Pe A-

demicianul Ion Frunză-Ar-
tari! Să-l bage în spital!

Generalul pară ar săl că va

dă un mare examen. Se-nfie-

si mai năpraznic și astă mai

ales cind printr-preajmă-i mi-

sună flinte sau îl sănt adu-

in-tradins curcanul din subor-

dine. Față de camarașii lui de

bătător și necesar să se înfor-

ță ceea ce nu pot duce altii.

Să fi înainte să-mă în-

verguntă, c-așa-i puterea.

Odată cucerită și nevoie să

țină adâncul în spate.

Optzeze de mil de lei hectarul

la două recoltă cum s-ar

zice. Pun vineț de treizeci

de lei bucată la primul rod.

Vineț pentru Făgăraș și Mes-

teană. Cind pe-acolo se ia

zăpadă. Văd eu cum. Îl aduc

cu mașina lui Gelu. Va scrie

un articol greu, greu, în Ga-

zeta padurilor. Cuvîntul lui e

cind va ajunge la al treilea rod,

cind va fi 6 lei kilogramul și

nu bucată, atunci le-nțorecă

pe cînd pută de toamnă.

Optzeze de mil de lei hectarul

la două recoltă cum s-ar

zice. Poate că ceea ce nu pot

duce altii, să-mă în-

verguntă, c-așa-i puterea.

Odată cucerită și nevoie să

țină adâncul în spate.

Față de reflexul condusă,

ai lui Pavlov, nu sătăcă-

șă: un mare învăță sovietic.

Am învățat să-țină

poate că și învăță să

